

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců Mgr. Vladimíra Doležala a JUDr. Josefa Baxy v právní věci žalobkyně: **M. N.**, zastoupena JUDr. Lucií Strakovou, advokátkou se sídlem Babická 2379/1a, Praha 4, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení, pracoviště Střední Čechy**, se sídlem Sokolovská 855/225, Praha 9, o žalobě proti sdělení žalované ze dne 21. 1. 2019, čj. X, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 20. 8. 2019, čj. 13 Ad 8/2019 – 36,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV. Ustanovené zástupkyni žalobkyně **JUDr. Lucii Strakové se přiznává** odměna za zastupování ve výši 8.691 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Usnesením ze dne 20. 8. 2019, čj. 13 Ad 8/2019 – 36, Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) odmítl podle § 46 odst. 1 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen „s. ř. s.“) žalobu ze dne 26. 3. 2019, kterou se žalobkyně domáhala zrušení v záhlaví uvedeného sdělení žalované ze dne 26. 2. 2019 a uložení povinnosti žalované k vydání nového rozhodnutí. Městský soud zjistil, že žalobkyně byla uznána dočasně práce neschopnou ode dne 22. 1. 2018. Dne 21. 3. 2018 byla žalobkyně uznána invalidní na základě posudku Odboru lékařské posudkové služby Pražské správy sociálního zabezpečení. Pražská správa sociálního zabezpečení (dále jen „správní orgán“) proto uzavřela, že dočasná pracovní neschopnost žalobkyně skončila dne 20. 4. 2018 podle § 59

odst. 2 zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, třicátým dnem ode dne následujícího po dni, kdy byla žalobkyně uznána invalidní. O tom správní orgán vyrozuměl žalobkyni přípisem ze dne 11. 6. 2018, čj. X. Proti tomuto závěru žalobkyně ve svých podáních, která doručila i žalované, opakovaně brojila. Žalovaná proto dopisem ze dne 21. 1. 2019, čj. X, sdělila žalobkyni, že její pracovní neschopnost skončila ze zákona dne 20. 4. 2018. Následně žalovaná v dopise ze dne 26. 2. 2019, čj. X, žalobkyni informovala, že pokud pracovní neschopnost skončila dle § 59 odst. 2 zákona o nemocenském pojištění, nevydává se o tom rozhodnutí. Městský soud tuto situaci vyhodnotil souhlasně s žalovanou tak, že dočasná pracovní neschopnost podle § 59 odst. 2 zákona o nemocenském pojištění končí ze zákona, bez ohledu na jakékoliv úkony správního orgánu provedené či neprovedené v této věci. Jde o rozdílnou situaci od případů, kdy podle § 75 zákona o nemocenském pojištění je naopak rozhodnutí o ukončení dočasné pracovní neschopnosti předpokladem tohoto následku. Žalobou napadeným úkonem – dopisem žalované ze dne 21. 1. 2019, čj. X, ani následným dopisem žalované ze dne 26. 2. 2019, čj. X, tedy nebyla a ani nemohla být založena, změněna, zrušena nebo závazně určena práva nebo povinnosti žalobkyně. Nejedná se tedy o rozhodnutí ve smyslu § 65 s. ř. s. a předmětný úkon je proto vyloučen ze soudního přezkumu podle § 70 písm. a) s. ř. s.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalované

[2] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) napadla usnesení městského soudu kasační stížností ze dne 12. 9. 2019, kterou navrhovala usnesení zrušit a věc vrátit k dalšímu řízení. Namítala, že v důsledku rozhodnutí městského soudu došlo k přenesení důsledků nesprávného a nezákonného úředního postupu na účastníka řízení, který vycházel z nesprávného poučení správního orgánu. Tento závěr nebyl blíže vysvětlen. Z obsahu žaloby je však zřejmé, že jej stěžovatelka zřejmě opírala o předchozí sdělení správního orgánu o trvání dočasné pracovní neschopnosti, které bylo teprve později změněno přezkoumávaným úkonem žalovaného. Městský soud podle stěžovatelky také nijak nereagoval na žalobní bod, týkající se nesouladu diagnózy způsobující zvýšení stupně invalidity a diagnózy, která byla důvodem dočasné pracovní neschopnosti, kdy aplikací § 59 odst. 2 zákona o nemocenském pojištění došlo k porušení čl. 1 Listiny základních práv a svobod.

[3] V doplnění kasační stížnosti ze dne 15. 10. 2019 se stěžovatelka dovolávala materiálního znaku rozhodnutí, které oba dopisy žalované nesou. Přitom odkazovala na rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 1 Afs 147/2005 - 107, který řešil situaci při vydání *faktického správního rozhodnutí*, aniž by postup byl upraven zvláštními procesními pravidly. Vzhledem k tomu stěžovatelka dovodila, že pokud by nebylo možné rozhodnutí o ukončení pracovní neschopnosti soudně přezkoumat podle § 65 s. ř. s., bylo by stěžovatelce odepráno právo na soudní ochranu, což je v rozporu s právem na spravedlivý proces. Protože tuto otázku posoudil městský soud nesprávně, byl dán kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) a e) s. ř. s. Pokud se pak městský soud nevypořádal s věcnými námitkami stěžovatelky, je jeho rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost nebo nedostatek důvodů, popřípadě jinou vadu řízení a je tak dán kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s.

[4] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[5] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná ve smyslu § 102 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů.

[6] Po posouzení obsahu kasační stížnosti dospěl soud k závěru, že kasační stížnost **není** důvodná.

[7] Stěžovatelka v kasační stížnosti výslovně uplatnila důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b), d) a e) s. ř. s. Je-li však kasační stížností napadeno usnesení o odmítnutí žaloby, lze uplatnit pouze důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2005, čj. 3 Azs 33/2004 - 98, č. 625/2005 Sb. NSS). Pokud tedy stěžovatelka namítala nesprávnost právních hodnocení městského soudu, pak se mohla týkat pouze toho, zda lze či nelze žalobu projednat věcně, nikoli toho, zda byl napadený úkon žalované správný. Protože takové posouzení bylo v odůvodnění stížností napadeného rozhodnutí obsaženo, nelze mu vytýkat nepřezkoumatelnost. Skutečnosti, jimiž stěžovatelka argumentovala při vysvětlování svého pohledu na trvání dočasné pracovní neschopnosti, nejsou pro řízení o kasační stížnosti významné a mohou se uplatnit jen při věcném posouzení práva stěžovatelky na výplatu dávek nemocenského pojištění (viz bod [10] odůvodnění).

[8] Ohledně posouzení charakteru žalobou napadeného úkonu žalované, souhlasí Nejvyšší správní soud se závěrem, který přijal městský soud. Ze systematiky právní úpravy dočasné pracovní neschopnosti tak, jak je zakotvena v § 55 a násl. zákona o nemocenském pojištění, je zřejmé, že okolnost, s níž zákon v § 59 odst. 2 zákona o nemocenském pojištění spojuje ukončení dočasné pracovní neschopnosti, nespočívá ve vydání rozhodnutí o ukončení dočasné pracovní neschopnosti, nýbrž ve vystavení *posudku okresní správy sociálního zabezpečení, jímž byl pojištěnec uznán invalidním nebo invalidním ve vyšším stupni invalidity nebo v němž byl pojištěnec posudkem České správy sociálního zabezpečení uznán invalidním nebo invalidním ve vyšším stupni invalidity na základě výsledku řízení o námitkách*. Rozhodnutím, tedy úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují práva nebo povinnosti nepodřízené osoby (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) dochází k ukončování dočasné pracovní neschopnosti podle § 59 odst. 1 nebo § 75 zákona o nemocenském pojištění. Posudek nebyl žalobou napaden, a protože se obě účastnice v základu shodly na tom, že dopis žalované se týkal okolností skončení dočasné pracovní neschopnosti stěžovatelky podle § 59 odst. 2 zákona o nemocenském pojištění, nebylo zjevně vydáno ani žádné rozhodnutí, které by bylo způsobilé soudního přezkumu. Žalobou napadený úkon žalované tedy nenaplnuje nejen formální znaky rozhodnutí (název úkonu, jeho náležitosti, zákonem stanovený postup jeho vydání a případného přezkumu), ale není rozhodnutím ani z hlediska materiálního pojetí (způsobilost zásahu do právních poměrů adresáta).

[9] Jestliže městský soud dospěl k závěru, že dopis žalované ze dne 21. 1. 2019 ani ze dne 26. 2. 2019 není rozhodnutím, pak také správně vyhodnotil, že tento úkon je podle § 70 písm. a) s. ř. s. ze soudního přezkumu vyloučen a žaloba, domáhající se takového přezkumu je podle § 68 písm. e) s. ř. s. nepřípustná. Usnesení městského soudu o odmítnutí nepřípustné žaloby postupem podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. proto nelze nic vytknout.

[10] Nařiká-li stěžovatelka nad tím, že odmítnutím žaloby ztrácí právo na soudní ochranu, pak nevysvětlila, jakých práv stěžovatelky by se taková ochrana měla týkat. Jen stěží je možné dovést právo na akademické určení trvání dočasné pracovní neschopnosti, pokud nevyplývá přímo ze zákona, nebo se přímo neprojevuje v právních poměrech stěžovatelky. Pokud snad stěžovatelka s trváním dočasné pracovní neschopnosti spojuje právo na výplatu dávek nemocenského pojištění (v této souvislosti viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 11. 2018, čj. 6 Ads 247/2018 – 27), pak jí jistě nic nebrání v tom, aby jej přímo uplatnila u příslušného správního orgánu (§ 84 odst. 2 písm. a) bod 2 ve spojení s § 108 a násl. zákona o nemocenském pojištění), který o něm rozhodne podle § 143 a násl. zákona o nemocenském pojištění. Trvání či skončení dočasné pracovní neschopnosti stěžovatelky si pak posoudí jako odpověď na předběžnou otázku.

IV. Závěr, náklady řízení a odměna ustanovené zástupkyně

[11] Z uvedeného je tedy zřejmé, že kasační stížnost není důvodná a proto jí Nejvyšší správní soud výrokem I. zamítl v souladu s § 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.

[12] Výroky II. a III. o náhradě nákladů řízení se opírají o § 60 odst. 1 větu první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatelka ve věci neměla úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované žádné pak náklady nad rámec její úřední činnosti v souvislosti s tímto řízením nevznikly.

[13] Stěžovatelce byla usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2019, čj. 1 Ads 343/2019 - 10, ustanovena zástupkyně advokátka JUDr. Lucie Straková. Její odměnu za zastupování a náhradu hotových výdajů proto platí stát podle § 35 odst. 10 ve spojení s § 120 s. ř. s., jak bylo určeno výrokem IV.

[14] Výše odměny zástupkyně stěžovatelky byla stanovena za čtyři úkony právní služby (1. příprava a převzetí věci, 2. porada se stěžovatelkou, 3. nahlédnutí do soudního spisu a 4. sepis doplnění kasační stížnosti) v souladu s § 35 odst. 2 s. ř. s. a § 7, § 9 odst. 2 a § 11 vyhlášky č. 176/1996 Sb., advokátní tarif, po 1.000 Kč, celkem tedy v částce 4.000 Kč. Nahrazované hotové výdaje této zástupkyně byly určeny jako paušální náhrada provozních výdajů po 300 Kč za každý výše zohledněný úkon právní služby, tj. v částce 1.200 Kč v souladu s § 13 odst. 3 advokátního tarifu; výdaje spojené s cestou zástupkyně, resp. podzástupce stěžovatelky k nahlédnutí do soudního spisu u Nejvyššího správního soudu v účtované částce 2.391 Kč na trase dlouhé 202 km při průměrné spotřebě 5,5 l BA 95/100 km, počítané v souladu s § 156 a násl. zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, analogicky a jako náhrada za promeškaný čas zástupkyně, resp. podzástupce stěžovatelky při této cestě v délce 5,5 hodin podle § 14 odst. 3 advokátního tarifu v částce 1.100 Kč.

Celkem tedy odměna a náhrada hotových výdajů dosáhla 8.691 Kč. Splatnost byla stanovena v souladu s § 160 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve spojení s § 64 a 120 s. ř. s.

[15] Při určení výše odměny zástupkyně stěžovatelky nebylo přihlédnuto k další účtované částce, související s dobou porady se stěžovatelkou, která byla vykázána v délce 2 hodin a 10 minut. S ohledem na rozsah kasačních bodů a jejich charakter nebylo zjevně nezbytné, aby tento úkon nebyl proveden v době kratší dvou hodin. Soudu přitom nebyly sděleny konkrétní důvody, pro které by snad bylo nezbytné poradu se stěžovatelkou vést delší dobu. Pokud tedy byla doba činnosti zástupkyně stěžovatelky delší, nejde o účelný výkon funkce ustanovené zástupkyně, který by bylo možné honorovat z veřejných zdrojů jako důvodný náklad ve smyslu § 60 odst. 1 analogicky ve spojení s § 120 s. ř. s.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. února 2020

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu